

כ"ס ד'

קונטרס

קושטא קא'י

4

Meis Bin Zedek
Rabbinical Court
 of the
Central Rabbinical Congress
 of the U.S.A. and Canada

25 Division Avenue, Brooklyn, NY 11211-6620 (USA)

Tel: 718.384.6765/6 Fax: 718.486.5574

בעבריות

בית דין צדק
 התאחדות הרבנים
 הארצות הברית וקנדה
 בדואר, נ.י. 11211

התראת פירוב!

לכבוד די ישראל בניסן לאורען נ"י
 קדש מאת, קאנאדא

מכתב מיום כ"ט לחודש ניסן הוא מתא במענה להודעה שצא מבית דין צדק ביום י"ב לחודש ניסן נ"ה, הנענו.

על פי הודעת חברי בית דין צדק, כי אין קץ לחברי דין, ובית דין צדק שגבר באנו אתה בחליפת מכתבים ובחברות שונות זה עתה ועד עתה, ועדיין חק עומד במהרה ומסרב סלחנים שגור בידורין ולעמוד לדין בנבליא. מ"ט החלטנו לחון כך ארכא, אולי במשך ימים תחזקו והתנחל בדרך תיצור והישר.

אלם בראותנו שלמות כל הדיונים והאמללות פעם כבה ופעם כבה, במקום שהנך אינם אוק שלמות בקול מורים, אחת הוא העושה תנאים שנים מתקשר לדין רק אם יעשה כך יבך, ובניתיים צורת על תעיקולים, והמשכית לעשות כאדם העושה בשלח.

לכן בפסקות הכידא, חרני מודיע חייך בידלחלי.

א. התובעים הם המנהלים של הקהל והמסדות של בארץ, שנתבנו ק"י כ"ה ארכא במאחש שלישיא, זכראעות בנו חנה צ האב"ד מאחש שלישיא.

ב. התובעים יראים להעמיד בתור מודעת, את פי שירצו, יאך לר חובות לפיכך דמועה שלחם.

ג. מבין שהעדים שקשו התובעים עד עתה בערכאות, היו ברשות הבר"צ שניתן להם מכתב, אין לך חובות לישר שאיך מחליט לחתום על שגור בידורין עד שיסתלק מהערכאות.

ד. יש לך חובות לכתוב בהשגור בידורין, שתב"י אשר ישנו במאות למשפט כר"ד שנועם, ידעו אם התובעים רשאים להשאיר הבעתם בנגד בערכאות.

ואני בזהירם אוקד בכל החומר, שבאם עד יום י' לחודש ניסן שנת תשס"ו לפ"ק לא תחתום על שגור בידורין הנעשה על ידי השליש ומבדק, ויהא בתיב בו שמוח הדיונים של זבל"א וזבל"א, ועל דרך שחלקים על שגור בידורין בכל חבתי דנין, דנין במסרב לעמוד לדין, ומחייבים להתנהג עמר כפי תנאים המבוארים בעד"ת.

הודיע בשם הבר"צ יום א' לפי במכתב, כיצ לחודש איך שנת תשס"ו לפ"ק.

Handwritten signature in Hebrew script.

ישראל צדק טליל נליק
 מנהל כללי, ומשרד הדין

לכבוד הסוד"ד להתאחדות הרבנים שליט"א.

מכתבם מיום א' במדבר כ"ג לחודש אייר תשס"ו קבלתי, ועפ"י הודאת הרבנים שלי אין לחתימה ולהשיב על מכתב כזה וכי"ב, שאינו חתום עליו שלשה רבנים האחראים על כל הנכתב שם, כי אין קץ לדברי רוח, והרבה לאשקוולן מסתובבים בחוצות, ודברי הסוד"ד וקרובו העומד תחת כל זה אינו מחייב כלום ואינו אלא פטומי מילי בעלמא, וביחוד אחרי שכבר באתי אתכם בחלומות מכתבים ובקשות שונות זה עידן ועידנים להשיב לי מי הם הרבנים האחראים על כל חולתם בהמכתבים והקובעים ומחליטים ומכריעים כל זה, ואשר נקטו צד ועמדה בהסלסוך שלנו למציא לטובת התובעים, ואעפ"י עדיין עומדים במרדם ומסרבים לחתום שמות הרבנים על המכתבים, ולפי החלטה הזמנית ומכתבי הב"ד שאין חתום עליו חתימות הרבנים אין לו חוקף כלל, שהרי צריכין לידע ששלשה רבנים המכויימים הם שהזמינוהו וכמבואר בסנהדרין ח' ע"א ובד' נמ"ח ט"ז, ובח"מ ס"ו י"א סע"ב, וכל הדין בש"ע שם הוא רק מתי יודעים הכל שכל הדינים מקובצים שם ומתי לא, אבל זה פשוט וברור שכשיש הרבה דינים ואינו ידוע לחנותב מי הם הרבנים שלקחו על עצמם לדון דין זה, צריכין להודיע מי הם, וכל זמן שלא הודיעו מי הם ושהחממה הוא בשם שלשתן אין תיקון לחממה ואין כותבין עליו כתב סיריב, וכ"ו מבואר היטב בנ"ל הש"ע שם ס"ו י"א סע"ב, מ"מ חללטנו להשיב עוד הסעם אולי על"ז יתבונן קצת להתנהג בדרך הרצוי והישר, ולהשיב לי שמות שלשה רבנים שהם פוסקים ומחליטים ואחראים על כל המכתבים ששלחו אלי במשך שנה האחרונה ובמה שנכתב בהם.

ואבא קצת על סדר המכתב.

כתבו בזה"ל: אולם בראווינו שלמרות כל הדיחויים והאמתלאות פעם בכה ופעם בכה, במקום שהק' אטם אזקן מלשמוע בקול מורים, אתה הוא העושה תנאים שונים שהעמוד לד"ת רק אם לעשה ק' וכך, ובינתיים עברה על דעיקולים, והמשכה לעשות כאדם העושה בתוך שלו עכ"ל. תמצית הדברים, יש לחסוד"ד שתי טענות [א] שאני עושה תנאים שונים שאעמוד לד"ת רק בתנאים הללו. [ב] שאני עובר על העיקולים ואני ממשיך לעשות כאדם העושה בתוך שלו.

ודברים אלו אינם מובנים כלל, דהנה ענין עשיית תנאים בנוגע לעמוד לד"ת אין בזה שום עולה כל זמן שהתנאים הם מוצדקים עפ"י דין תורה. ולדוגמא נתבע שאינו רוצה לעמוד לד"ת להב"ד שהתנגע בחר אין בכך שום חסרון מאחר שלפי ההלכה התובע הולך אחר הנתבע, וכמו כן כל זכות שיש להצדדים לפי דיני התורה, אין שום פסול וגרועותא כשהבעל דין עומד על זכויותיו ואינו מוכן לוותר על המגיע לו ואינו מסכים שיקפחו אותו מזכויותיו, ועדיין נחשב הוא ציית דינא. ואורבה רב"ד שאין מסכימים ליתן לו זכויותי ומקפחין אותו הם מסלמים ומעוותים הדין, יממלא עצם. הענין של עשיית תנאים שאינו מוכן לעמוד לד"ת רק באופן זה ובאופן זה אינו חסרון כלל, ואין זה סיבת שאחשב בשביל זה מסרב, וכל הדין יכול להיות רק על כל תנאי בפני עצמו לראות אם עפ"י ההלכה יש לו הזכות לזה או לא, והמתאחדות אם רוצים להשיב על דבריו צריכין לגרד ולהסביר על כל תנאי למה אינו מוצדק עפ"י ההלכה לבקש ולדחש תנאי זה, ואילו אם לפי ההלכה יש לי הזכות לזה פשוט וברור שאף אם אבקש מאה תנאים עדיין אני ציית דינא. ומעזה התנאים שהזכרתי הם בעיקר ארבעה דברים אשר כולם הם מוצדקים עפ"י ההלכה, ועל קצתם השיבו אבל שלא כהוגן וכמו שיבואר, ועל קצתם לא השיבו כלל והתעלמו מזה. ואלו הן: [א] "שיודיעו לי שמות התובעים". שדבר זה מוכרח הן לפי ההלכה כמו שכתבתי במכתבי מיום כ"ט ניסן ועוד אכתוב מזה לקמן באריכות, והן לפי ההגיון שאם אין תובע אין כאן הזמנה ואין

כאן ד"ת ולא כלום. ועל זה נדחקו להשיב תשובה באות א' שבמכתבם אבל התשובה אינו לענין כלל כמו שאכתוב לקמן.

[ג] "שהתובעים יחתמו מקודם חשטרי בירורין שהרי הם הרוצים במד"ת ואחר שהם יחתמו אז יוכלו לדוש ממני לחתום ג"כ". ודבר זה מוצדק הן עפ"י ההלכה כמו שכתבתי במכתבי הקודם. והן לפי ההגיון שהרי היאך אפשר לכפות ולדרוש מהנתבע שיחתום חשטרי בירורין אם התובע שהוא הכופה אותו להתדיין עמו אינו מוכן לחתום. ועל טענה זו לא השיבו כלום, ובאמת שטענה זו מקושר קצת עם הטענה הקודמת. שכל זמן שאין רוצים לגלות שמות התובעים הרי אין מי שחתום על חשטרי בירורין מצד התובעים, שחלא אז יתגלה הסוד לעין כל.

[ג] "שהתובעים יבטלו תביעתם בערכאות לגמדי ויתחייבו שגם בעתיד לא יחזרו לערכאות ויסגרו התיק לגמדי באופן שיחא לזה תוקף לפי תוקף המדינה, וגם ישלמו לי הרוצאות שנגרמו לי על ידי שחלבו לערכאות שלא בדעות ב"ד". ודבר זה הוא פשוט וברור לפי ההלכה כמו שהארכתי במכתבי הקודם ומהעסקה להם מסמרי תשורת על זה. ומטענה זו לא יכלו להתעלם ולכן דחקו עצמם להשיב תשובה חבוי ומסודר עפ"י טקרים גלויים שכאילו היה להם היתר ב"ד בכתב. והנהגו שבדברים אלו אכתוב לקמן בעזהש"ת.

[ד] "שיודיעו לי שמות שלשה הרבנים שהם הב"ד שמחליטים וקובעים ומכריעים על כל השאלות והטענות שיעוררת". ודבר זה מוצדק הן עפ"י ההלכה בהל"מ ט"ז י"א סעי' ב' ועיי"ש בגר"ל ובטע"י ו' וכמו שכתבתי לעיל, הן לפי ההגיון שבהיות שפוסקים ומחליטים בדברים ושאלות יסודיות וכמה דברים הם שלא לענין כלל, הרי פשוט שהזכות בידי לדרוש ולבקש לידע מי הוא זה ואיזהו אשר מכה דעחו בסתר, ואולי אינו אלא התובע בעצמו המחלש באיצטלא דובגן וקורא עצמו בשם ב"ד צ. ועל דבר זה לא השיבו כלום, אשר באמת יפלא לפי"ז, מה שכתבו שהני אומם אזני מלשמוע בקול מורים, לאיזה מורים כוונתם, האם מורים שחוביאים עצמם בנזיקי הסלעים ואינם מוכנים לחוות דעתם ברבים ולקבל אחריות על דבריהם, האם להם יש לשבוע וחלא כל זמן שלא הודיעו שמות המורים אינו אלא כתבי פלסתר ופסקי פלסתר והחלטות של פלסתר, ואיזה קול מורים יש כאן.

ועל"פ מהו הטענה שאני מעמיד ונאום אלו שאני צורך בזה עפ"י ההלכה, ולמה לא, האם צריך אני להיות לגמדי אסקופה חנדרסת לפני שר העיקולים הסודי וקרובו, שרוצים אן ורק להפשיט עור, ולהעמיד אותי כגברא ערסילאי.

ועל הטענה השניה שלהם שעברתי על העיקולים, והבני ממשיך לעשות כאדם העושה בתוך שלו. הנה חוץ ממה שכבר כתבתי במכתבי מיום כ"ח כסליו תשס"ו שלא עברתי על העיקול ולא נשתנה כלום ממה שכתבתי ביום כ"ח תשס"ה, וגם כתבתי שם כמה טענות וטעמים למה העיקול אין לו שחר עכ"פ בצורה הנוכחית. ובפרט לאחר שרואין בחוש מכל החליפות מכתבים שהצד שכנגד אין רוצים בד"ת ואראיה שאין רוצים לגלות שמותיהם ואין מוכנים להחם על חשטרי בירורין, אשר דבר זה כשלעצמו מספיק כבר שלא יהא תוקף להעיקול, שח"י אי אפשר לעקל כשעה שאין התובע מוכן להתדיין חת"י. אבל מלבד כל זאת מה שימות דבר זה לכאן, ומי אם אחד עובר על העיקול נחשב כבר כמסרב אם הוא מוכן לבא לד"ת. הרי אי אפשר לחול דין "סרב" רק כשהנתבע אינו רוצה להתדיין כלל. אבל כל שמוכן להתדיין אף אם יש לו להתובע טענות צדדיות עליו כגון שעבר על העיקול "כיוצא או לו יהא שהנתבע יהא עברין מכה שאי דברים אין זאת מעלה ומודיד כלום כלפי ענין סרבנות.

וגם מה שכתבו שחמשתני לעשות כאדם העושה בתוך שלו. איני יודע פירוש, ולמה לא, הרי ביום י' אייר תשס"ה כשעיקלו הנכסים היה הכל בחזקתי, ועיקול פירושו שלא לשנות מהמצב הנוכחי, והיינו שישאר הכל בחזקתי, וא"כ למה לא אמשיך לעשות כאדם העושה בתוך שלו, ומה בק. ובפרט לאחר שהתובעים עשו ועושים כמה פעולות שונות להפסידני ולהזיק אותי ולהוציא הנכסים מחזקתי, פשוט להלכה דבמקום כסידא להנתבע אין תוקף להעיקול כמבואר בערוה"ש ח"מ סי' ע"ג סעי' ט"ו, ומה כל הרעש, ומה זה טעם שאחשב משום זה כמסרב.

ואגב: מלא הוא ששכחו כל חסיבות להסיריב שכתבו במכתבם הקודם מיום י"ב ניסן תשס"ו כגון שלא נתבתי איזה יו"ט וכו', ושינו את טעמם, ובמקום לכתוב חטעמים שיכתבו במכתב ההוא כתבו טעמים אחרים שאני כועמדי תגאים ועברתי על העיקולים, וכדרך שאמרו חז"ל בשבת ק"ד ע"א שיקרא לא קאי, וכל דבר שקר שאין אומרים בו. קצת אמת בחזקתי אינו מתקיים כמבואר בסוטה ל"ד. וממש מגוחך הוא שהטענות עלי מתחלפים בכל מכתב, מנסים לכתוב איזה טענות, ובטאני משיב ובולזיח השקר והמרמה שבתוך דבריהם משנים הנוסח וכותבים טענות אחרות. ורואים שלא הסענה שכותבים זה איכפת להם רק מסרתם להגיע לסיריב כדי שיוכלו ע"ז להצדיק הילוכם לערכאות שלא כדין כנגד התורה וכנגד ההלכה וכנגד השכל וזהו מה שכואב להם וזהו מסרתם ואל זה רוצים להגיע, ולכן מנסים בכל טעדיקי ובכל הכוחות לעשות אותי כמסרב, ולא ינחמו ולא ישקוטו עד שיעלה בידם לסצוא איזה תיבה און מלה שיוכלו להתפס בזה, וכמובן שלא יהיה שום רב שיחזיק לקבל אתריות על הדרך העקום והערמומי הזה שהוא בגד השכל ונגד התורה, ולכן נעשה הכל עפ"י איזה רבנים שמקימים הלא תגורו מפני איש על ידי שמסתתרים ומחביאים עצמם ומתייראים לגלות שמותיהם ברבים.

ובאמת אף אם עכשיו יתנו איזה שכוח עדיין יקשה הקושיא, אי מלכא אנא עד השתא אמאי לא אחית לגבאי [גיסין ג"ו ע"א] וחיכן חייהם עד עכשיו, למה לא הודיעו לי שמותיהם תיכף וגיד כששאלתי את זה, האם הרבנים הם ל"כ נחבאים אל הכלים עד שאין רוצים אפילו לומר שמם, האם אין זה מורה באצבע שיש כאן מה להטמין, ושיחזעים היטב שלא התנהגו בכל המכתבים כזה וכלכה.

*

במור מענה לשאלתי מי הם התובעים ושיכתבו שמותיהם הפרטיים כתבו במכתבם חז"ל: התובעים הם מנהלים של הקהלה והמוסדות של טאהש, שינחמו ע"י כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א, ובראשותו בנו הגה"צ האב"ד טאהש שליט"א עכ"ל. ודברים אלו אין להם שום פירוש, שהרי ידוע לכל שאני בתמנית ע"י כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א להיות מנהל המוסדות מפיו וממי כתבו, ויש ע"ז מכתבים ומסמכים כתוב וחתום בעדיי, וחזר על זה כמה פעמים כשהיה עוד במיטב כוחותיו בבריות גופא ונתורא מעליא והיה מצורתו פרוסה בכל המתרחש בחמוסדות, ודברים אלו כפלן ושילשן בפומבי ובמעמד רבים בזמנים שונים, ויש טעמם מכל זה, וגם הייתי אני המוחזק במשמדותי זה קרוב לשלשים שנה, וא"כ אין פירוש לומר ולכתוב שהמנהלים של הקהלה והמוסדות תובעים אותי לד"ת, שהרי אני הוא המייצג קהלות טאהש וחמוסדות ואני אני התובע אותי בעצמי לד"ת, ואם יש כאן אנשים אחרים שרוצים להשתלט על הציבור בחזקה ובזרוע, ולהוציא הדברים מחזקתן הראשונה ומכנים עצמם מנהלים של הקהלה והמוסדות ושכאילו כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א מינה אותם לתפקיד זה, וכנגד מה שידוע לכל, והם תובעים אותי לד"ת, א"כ הרי צריכים להודיע בי' הם, כדי לידע עם מי לי עסק כאן, ומי הוא זה ואיזהו אשר מלאו לבו לעשות כן, ועל כן לכתוב סתם באופן כללי שהתובעים הם המנהלים של הקהלה והמוסדות הוא פסומי מילי בעלמא.

והגע עצמן אם מי שהוא יבא ויזמין את האב"ד דטאהש שליט"א לד"ת ובהזמנה יתא כתוב שהתובע הוא האב"ד דטאהש שליט"א בלי לפרט שמו והוא מזמין לד"ת את הר"ר אלימלך סג"ל לאור, מה ישיב הנתבע האם לא ישיב אם הוא האב"ד דטאהש ואם יש למי שהוא איזה טענה או ערעור על חרבות שלי יזמין אותי בשמו הפרטי שאוכל לידע מי הוא התובע, ואם הב"ד המזמין ישיב שהתובע הוא האב"ד דטאהש שנתמנה ע"י כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א, ובשום אופן לא יסכים לגלות שמו של התובע, ועוד יאיימו עליו שבאם לא יחתום תומ"י שטרי בירורין יהא דינו כמסרב, תאם ישים לב לדברים הללו? וא"כ מה נשתנה הדין ודברים שלי מחסשל, הלא גם בזה אני הוא מנהל המוסדות ונתמנתי ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א וזה רבות בשנים שאני מייצג ומנהל המוסדות כולן שווין לסיבה, ועכשיו יש איזה תובע שמתלבש עצמו בטלית שאינו שלו וקורא עצמו מנהלים של המוסדות ותובע אותי לד"ת, ואיני מסכים בשום אופן לגלות שמו הפרטי, רק סוען וחוזר וטוען שהם המנהלים של המוסדות, האם זה נחשב הזמנה בכלל?

וכפי הנראה ההתאחדות לא קראו כלל מה שכתבתי במכתבי הקודם שהרי במכתבי תקודם מיום כ"ט ניסן תשס"ו כתבתי שם בזה"ל: והסיבות לעיכוב הד"ת היה אך ורק באשמת צד התובעים שכפי הנראה הם אינם מעוניינים כלל בד"ת ואינם מתכוונים ברצינות להתדין, וחראיה: [א] [א] כאן תובע, במציאות במשך כל השנה התובעים מציגים עצמם כמוסדות טאהש והנהלת הקהלה ועיד שמות נרדפים אבל בשום פנים ואופן אין מודיעים מי הוא המייצג הקהלה מי הוא האחראי ומי מקבל על עצמו התחייבות, וכמובן שהשמות מוסדות טאהש וקהלה הוא רק גוף בלא גשמה ונשמה בלא גוף ואדרבה אני הוא המייצג קהלת טאהש, ומה שנצרך כאן הוא שמות האחראים שהם התובעים, וכדאיגנט נרדפים שמות התובעים זאת אומרת שכל התביעה אינו ערענסט והוא רק ללחץ עלי זלעשות אותי כמסרב. וגם עפ"י הלכה ברור שכל זמן שאין ידוע מי הוא התובע אין חייב להתובע לעמוד לד"ת עם פלתי בן בני שם, כי הזכות ביד הנתבע לדרוש שיודיעו לו בדיוק מי הוא התובע וכמבואר בריטב"א ובמאירי מועד קטן ט"ז ע"א, וטעם הדבר מבואר שם בהראשונים וז"ל: כדי שיזכור אם יש לו לעשות ויפייסנו, וגם שיתן אל לבו מה שיש לו בדיון ע"ש. ולכן ברור שכל שנותנים סתם שם של מאן דהוא שאין לו שום שמכות לחלוק ולחכרוע ולא שייך לנהל עמו מ"מ ולתתפייס עמו, הרי זה כאילו לא נתן שם התובעים עכ"ל במכתבי שם. ומעתה כשרצו להשיב תשובה על זה מה השיבו? בפלו עוד הפעם הבדיהותא הישנה שהתובעים הם המנהלים של הקהלה והמוסדות, סוף סוף אין כאן תובע ולפי החלכה אין זה נקרא הזמנה כלל, והרי זה כאילו לא הזמינו אותי לדיון כלל, ופשוט שלא שייך לדבר כלל מסירוב כשאני עומדים עדיין לפני הזמנה חראשונה.

ובמלים אחרות מי יחתום על השטר בירורין מצד התובעים. ומה שכתבו בסעי' ב' שהתובעים ושאם להעמיד בתור מורשה, את מי שירצו, ואין לך הזכות לפסול המורשה שלהם ע"כ, זהו סתם פסטיצי דברים, כי מעולם לא פסלתי המורשה שלהם, וכל המעין בהמכתב שלי יראה שלא היה מדובר כלל לפסול המורשה, ושאלתי היה אך ורק דבר אחד מי הוא "התובע" שמרשה את "המורשה" ומי יחתום על השטר הרשאה, ופסלתי ההזמנה מפני שלא נזכר שם שמות התובעים, ולאחר שיודעו שמות התובעים לא איכפת לי מי הוא המורשה שלהם.

ואם התובעים תושבים לעשות קצת שמוח ולחתום על השטר: בירורין בזה"ל: "המנהלים של המוסדות והקהלה של טאהש התובעים" א"כ גם אני יכול לחתום בזה"ל: "המנהלים של המוסדות והקהלה של טאהש התובעים", והכל על מקומו יבא בשלום. ואם מבינים ההתאחדות שאני צריך לחתום על השטר בירורין בשמי המלא והפרטי, א"כ גם התובעים צריכים להחתום על השטר בירורין בשמם המלא והפרטי.

ובכלל יש כאן קושיא עצומה על ההתאחדות לאחר שבמכתבי להם מיום כ"ג אדר תשס"ו כתבתי ובאירתי שאני הוא המייצג קהלת טאהש ושנתמנתי לזה ע"י כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א, וא"כ פשוט ומובן לכל בר דעת שלכל היותר יש כאן סכסוך מי הוא המנהלים של מוסדות טאהש, וא"כ על איזה סמך ובסיס הכריעו הכ"ק ופסקו לטובת צד התובעים בזה שחלילו שהתובעים הם המנהלים של הקהלה והמוסדות של טאהש שנתמנו ע"י כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א. ובמלים אחדות מהיכן לקחו להם הסמכות והכח לפסוק ולהכריע בהסכסוך שבינינו ולהחליט על זה, האם אין זה מורה באצבע מה שכתבתי כבר במכתבי הקודם מיום כ"ט ניסן תשס"ו שההתאחדות הם משוחדים וכפופים תחת התובעים ואין להם שום נאמנות וסמכות לדון ולהחליט בשום דבר הנוגע להסכסוך שלנו, ומכ"ש שאין להם הכח לדון אם יש לי דין מסרב או לא.

ומה תמה הדברים שכתבו בהעיקול ששלחו לי ביום י' אייר תשס"ה בזה"ל: העיקול רנוכתי מתן לפי סענת התובע רק כזי שלא יצמח להם הפסדות עד שיתקיים הדל"ת, אולם אין הלוונה שהמל"צ כבר שמעו פרטי הדל"ת תקטו איזה עמדה במדון הסכסוכים שביניכם עכ"ל. וא"כ קשה מהי נשתנה דבר זה ומתי החליטו לשמוע פרטי הדל"ת מצד התובעים ולקטוט עמדה לטובת התובעים, ועד כדי כך שמבינים כבר שאין צריכים להודיע שמונת התובעים, והחליטו שהתובעים הם המנהלים של מוסדות טאהש. בשעה שדבר זה גופא הוא מן העיקרים החשובים בכל הסכסוך, האם אינו בולט בעליל שלאחר שהתובעים החליטו הבורר שלהם ולקחו את הגרמ"ז זילבער שליט"א הראב"ד להתאחדות הרבנים לבורר שלהם, שוב נמשכו כל ההתאחדות לטובת התובעים, ובזה מובן כל הנטיה החד צדדית שלהם בכל הסכסוך הזה.

ואגב: במכתבי הקודם מיום כ"ט ניסן תשס"ו כתבתי שם בזה"ל: גם אנו מובן כלל היאך יתכן שרתאחא"ד הם ידונו אם אני מסרב או לא, חיי הבורר של הצד שכנגד הוא הגרמ"ז זילבער שליט"א שהוא הראב"ד להתאחדות הרבנים, וראיך שהבורר של הצד שכנגד או אפילו רק הרבנים הנפופים לו שיש להם צד גמיעה בדבר ידנו בד"ן זה. ובפרט שבמכתב התובעים מיום ג' חק"פ פוסמו עלי שאנו נוהג כבוד בכ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א דומינו שייצרו הרזשם שיש כאן סכסוך ביני לבין כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א. ומרן מטאהש הרי הוא מנשיא ההתאחדות הרבנים, וגם יש מהרבנים של התאחדות שהם מהותנים לכ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א, ויש כאלו שקיבלו הדבה כסף מאדמו"ר מטאהש שליט"א וכו', וכו', וגם יש להדגיש שאחז מאלו שהוא מהראשים של הצד שכנגד שהכל מתנהג על פיו הוא קרוב משפחה עם הסד"ר של התאחדות הרבנים, ומעתה האם יש מי שיחשוב שתב"י של התאחדות הרבנים אין להם צד גמיעה בדבר שיוכלו לדון אם אני מסרב או לא, האם אין זה נכלל בהמבואר בשו"ע חר"מ ט"ז סע' א' במי שהוא עשיר מזהק ואלים בעילו או אדם חשוב שידוע שתב"ד יושפע ממנו מוציאן אותו לדון בעיר אחרת ע"י ש בג"כ ובתשב"ץ ומרדכי הטובא בב"י שב ובש"ת שב יקב חת"מ ס"ג ג', והיאך אפשר שההתאחדות שבוודאי יושפעו מכל זה יוכלו לדון דין זה, ועכ"פ מוכר הדבר מאוד ואינו מתקבל על הדעת כלל. ובפרט כשרואים כל הזמן נטיה חד צדדית לטובת התובעים כמו שהעירותי קצת במכתביי עכ"ל במכתבי שבי. ולא קבלתי על זה שום מענה. וכאן הבן שואל האם גם סענות אלו הם בכלל הדברי דוח, וטענה זו נתחזק עוד יותר במכתבם האחר: מיום כ"ג אייר תשס"ו שבמכתב זה מבוואר שנקטו עמדה שהתובעים הם שנתמנו ע"י כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א, וחיינו שאני רנתנע חנוני עומד כאן כנגד כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א, ובפרט לאחרונה שמנסים לבלבל כל העולם כולו כאילו שאני מתנגד לכ"ק מרן אדמו"ר מטאהש שליט"א (במגווד להודיע עד כמה שמכרתי גמשי גופי ממוני ומאודי יומם ולילה לא ישיבותי בשביל רבינו שליט"א ומוסדותיו הקדושים זה כשלושים שנה) הא חזא.

השנית והוא העיקר שבזה שפסקו והכריעו בדברים שהם מנוף תד"ת, על ידי שהחליטו שהתובעים הם המנהלים של הקהלה והמוסדות, כנגד טענתו והידוע לכל כשלשית שנה שאני הוא המנהל והמייצג הקהלה והמוסדות ונתכונתי לזה על כ"ק מרן אדמו"ר מטאחש שליט"א, וא"כ בה נפלא נילו שהם חטיבה אחת עם התובעים, והיאך אינם מתביישים אפילו לנסות לכתוב דבר וחצי דבר בכל הענין הזה כשהם נוגעים בדבר ופסולים לדון זה על ידי ששמעו וקיבלו טענת בע"ד שלא בפני השני בלי שהחזקו כלל לדון בדבר זה.

וכדאי להדגיש מה שכתב הרדב"ז בתשובותיו (ח"א סי' קע"ב), וז"ל: שאלה ראובן ושמעון נתעצמו בדן וברדו דינים לדון ביניהם ובשבוע' ומתוך קושי הבעלי דינים לא יכלו לדון ביניהם והדין אשר ביד ראובן אמר לו לא יכולתי לדון את שמעון שהוא אדם קשה לך לפי ערכאותיהם של עכו"ם וכן עשה והוציא משמעון מעות וגם הפסידו שוחדות לשופטים ולסופרים וכו', ושמעון תובע ההפסד כדן מסור ויש לו עדים כמה הפסיד אם חייב ראובן לפרוע ההפסד או לא מן טעל כי אחד מהדיינים עשה מה שעשה. תשובה ראובן זה עבר על התורה וחייב לפרוע מה שהפסיד שמעון מדן מוסר שלא היה לו לסמוך על דברי הדין וכו', וזה שהדין שנתן לו הרשות הוא הדין שבידו הוא בעצמו והיה מהפך בזכותו ומפני שלא רצה לקבל דבריו אמר עליו שווא קשה וכו' עיי"ש. ועכ"פ הוציא מזה שהדין הבורר מצד אחד אינו יכול להתיר הליכה לערכאות, ואינו נאמן לומר על הצד שכנגד שהוא אדם קשה, וא"כ ה"ה כאן בנידון דין הבורר מצד התובעים אינו נאמן להחליט על הצד שכנגד שהוא מסרב, ואין לו הכח להתיר לחצד שלו אוסוד הליכה לערכאות. ואם רוצים לדון אותי אם אני מסרב או לא צריך לזה ב"ד בישראל ולא להתאחדות חרבים שהראב"ד שלהם הוא חבור מצד התובעים. ובפרט לאחר שגילו דעתם במכתב זה שנקטו עמדה ופסקו כבר הדין לטובת התובעים וכו"ל, בוודאי שנפסלו לגמרי לדון כל הנוגע להסכסוך שלנו.

*

עוד כתבו שם אות ג' בזה"ל: מכיון שהצדדים שעשו התובעים עד עתה בערכאות, היו ברשות ה"כ"צ שניתן להם בכתב, אין לה הזכות לומר שאיך מחויב לחתום על שטרי בירורין עד שישתלקו מהערכאות עכ"ל.

דברים אלו שהם העיקר של המכתב יש לנתח קצת ולתבנים.

הנה ראשית כל, אף אם היה תאמת כדבריהם שהיה להתובעים היתר לילך לערכאות [מה שבאמת אינו וכמו שיבואר] עדיין אינו מוכרח כלל לומר שזה נזקקין, שזה תלוי לפי הטעמים של הלכה זו, אם מטעם קנסא או משום שקיבלו עליהם קרוב או פסול ואכמ"ל, וכשיהיה נפק"מ לענינו נכתוב בזה א"ה.

השנית שחרי אי אפשר בעולם שיחא היתר להתובעים רק כל זמן שהתובע אינו מוכן להתדין לפני ב"ד, אבל ב"גע שהנתבע מוכן להתדין לפני ב"ד מחויב התובע לצאת מערכאות ולבטל התביעה כליל, והזכות ביד הנתבע לדרוש כן התובעים שיחתמו על מסמך שיהא לו תוקף בערכאות שברגע שהתובע חותם על השטרי בירורין מבטל התובע תביעתו בערכאות ומתחייב שלא לחזור לשם בעתיד, וכל זמן שהתובע אינו מוכן להצהיר דבר זה, זאת אומרת שאינו רוצה לצאת מערכאות אף בשבירור ששוב אין לו היתר ב"ד, וא"כ שוב הדין להדין של אין נזקקין.

ובמלים אחרות אי אפשר לרקוד על שתי חתונות, להיות בערכאות ובו בשעה להתדין בבי"ד, שחזר וזו החלכה של אין נזקקין, ואם באמת יש לחם היתר בי"ד להתדין בערכאות ורצונם בערכאות ואין מוכנים לצאת משם ולבטל התביעה שם, א"כ אי אפשר להם לדווש מהנתבע להתדין בבי"ד, ואם רוצים בדי"ת יפה שהולכים בערכאות הוא רק מהמת שאין להם ברירה כל זמן שהנתבע אינו מוכן לילך לד"ת, א"כ ברגע שהנתבע מוכן להתדין בבי"ד כשר צריכים לבטל התביעה בערכאות, אבל אין יכולים לפסוח על שתי הסעיפים, אם תבעל לנו אחריו ואם תאלקם לנו אחריו, ודברים אלו פשוטים וברורים.

וכל זה אף אם היה איזה אמת בדברים הללו שהיו להתובעים איזה סך היתר לילך לערכאות, אבל האמת הברור הכולט מכל המכתבים הוא שאין כאן לא בי"ד ולא היתר ולא סך היתר ולא נדיו ולא שמתא ולא אדור אבל יש כאן שקרים וכזבים וליצנות ורמאות וערמומיות ושוא ומרמה, כי אדרבה תאם יכולים להסביר היאך יש מציאות כלל לחשוב שהתובעים היו להם היתר בי"ד בנתיב, הלא אם כנים הדברים שהתובעים קיבלו רשות בי"ד בכתב להתדין בערכאות, א"כ למה במכתבי אל הבי"ד שלכם מיום י"ד שבט שבו דרשתי מהבי"ד שלכם לאשר אי להכחיש אם יש להתובעים רשות בי"ד על הליכת בערכאות [לאחר שהתובעים תבעו אותי מוקדם בערכאות] לא השיבו על זה כלום. ומאז ועד עתה עבר יותר מג' חדשים והיה בינינו כמה חליפות מכתבים, אשו ברום היה הנקודה העיקרית מה שהתובעים הלכו לערכאות בלא רשות בי"ד, ובכל מסכתבים שהשיבו לא נזכר אף פעם אחד ואף לא ברמז שיש להם להתובעים רשות בי"ד להתדין בערכאות, וא"כ היאך פתאום עכשיו לאחר שעבר כמעט ד' חדשים מעת שנכנסו בערכאות ולאחר שהבי"ד שלכם ראו עצמם עם פראבלעם של אין נזקקין וכו' נוצר עכשיו דבר חדש שהתובעים היו להם רשות בכתב לילך בערכאות.

הלא אם היה להם רשות בכתב לילך לערכאות למה הסתירו הדבר עד עכשיו, האם אין זה מוכיח בעליל שרק עכשיו כשהתאחדות נצאו עצמם נאחו בסבך כשהוכחתי להם שמכתביהם ודרישותיהם שדרשו ממני לתתם שטרי גירורין הוא נגד ההלכה מכיון שהנתבע הלך לערכאות בלא רשות בי"ד, לכן ייצרו עכשיו היתר מוקדם וכאילו שהתובעים היה להם רשות בי"ד לילך לערכאות זה זמן רב, ובאמת להלכת אין לתב להתאחדות שום נאמנות על זה כמו שנפסק להלכה בשו"ע י"ד סי' רמ"ב סעי' ל"ו ברמ"א דחכם שהורה וזא לאחר מעשה אין שומעין לו, ולכן מניין שכל ההיתר היה באהכסא וברעלם עד עכשיו, ורק עתה לאחר שכבר נוגעים בדבר דכסיפא להו מילתא למיחדר ולהודות בטעותם הולידו היתר בי"ד אינם נאמנים על זה כלל.

ועי' בתשו' מהרלב"ח בקונטרס חסמיכת דחכם שגילה כבר דעתו באיזה ענין אינו נאמן להתחזק דבריו הראשונים בדברים שצריך לזה נאמנות מפני שנעשה נוגע בדבר, דכסיפא ליה מילתא שטעה, וא"כ כאן שרוצים לברוא היתר ולהחזירו לאחר כאילו היה זה מכבר, אין להם הנאמנות לשעון כן.

ובפרט שכאן לא זו בלבד שצריכים לנאמנות [מה שאין להם בנידון דידן] אלא שיש ריעותות והוכחות ואומדנות מוכחות שההיתר נוצר וברא עכשיו לצורך השעה, שהרי במכתב התובעים מיום ל"א אדר שחיה כבר יותר מחודש לאחר שהלכו בערכאות הם מעלימים כל הענין של היתר בי"ד, ואילו היה האמת שקיבלו כבר היתר בי"ד בכתב א"כ במכתבם כשרוצים לתאר מה שאני עושה עמהם היה להם לומר שעד כדי כך הגיעו הדברים שכבר קיבלו היתר בי"ד לתבוע אותי בערכאות, [והיה לתב להוכיח מזה עד היכן התדרדרו הדברים], ובמקום זה לא הזכירו אף רמז וזמיה מההליכה בערכאות, שמזה מוכת שידעו שזהו עוולה שעשו ואין להם שום היתר לזה, ולכן תעלימו הדברים.

וביותר שבמשך כל הזמן החל מעת שהכניסו התביעה בערכאות עשו התובעים כל מיני פעולות לפרסם בפני כל, כאילו שכל מה שעשו הוא עפ"י התורה, הדת, קהילות ברבים והפיצו קטסוסים ופרסומים בעיתונים בשם הקהילה והרבנים המשוועדים תחת הקהילה, שכל מה שעשו בענין הערכאות הכל הוא עפ"י התורה, ומעתה אם כנים הדברים שהיה להם היתר בכתב מהתאחדות לתבוע אותי בערכאות, למה להם כל הסירחא הנדלר, וכל הפרסומים שעשו בעיתונים, היה להם לפרסם ולרפיץ ההיתר בכתב שקיבלו מהב"ד שלכם, שהרי ממילא כל הפרסומים שפרסמו לא נהקבלו על לב שום בר דעת, כי הכל הוא דברי עצמם ואלו המשוועדים להם ומקבלים משכורת מהתובעים וכפופים תחתיהם שאין להם כלל הבחירה והברירה מלומר אחת ממה שהתובעים רוצים, ואם אמת שהיה להם היתר בכתב וכי לא היה עדיף שיפרסמו היתר בכתב מהב"ד שלכם?

ולא עוד אלא שגם עכשיו הם מפרסמים המכתב ששלחתם לו מיום כ"ג אייר תשס"ו ששם מוזכר שכל הצעדים שעשו בערכאות היה ברשות הב"ד בכתב, ולמה להם לפרסם המכתב ששם רק מוזכר שיש להם היתר, וכי לא היה יותר טוב לפרסם ההיתר גופא.

אלא ודאי פקיד ומרדן לכל בר דעת והאמת יורה דרכו שכל מה שכתבו מהיתר ב"ד בכתב הוא שקר וזכר, ולא ניתן להם מעולם שום היתר בכתב "לתבוע" אותי בערכאות, והדבר היחיד שאולי קיבלו, היה היתר "לעקל" בערכאות שקיבלו מהסד"ר שלכם בלא חתימת רבנים גיב"ד כסליו וגם על היתר העיקול כתבתי לכם ביום כ"ח כסליו הסעמים למה אין תוקף להיתר הזה, ולא השיבו על זה כלום כדרכם בקודש כל אימת שאין להם מה להשיב שמתעלמים מכל הטענות שיש עליהם בבחינת גזירת המלך חק בלי טעם, אבל עכ"פ היתר על דיון בערכאות ועל תביעה בערכאות וכמו שעשו בפועל, זה לא ניתן להם מעולם.

ועוד ראיה מוכחת לדברינו. שלאחרונה ביו"ט שבועות העבר פרסמו הקהילה מכתב גלוי ובו כתוב לאמר בה"ל: חוץ איין מאל האט די ביד"צ געגעבן א בפירוש'דיגער היתר בכתב, אריין צו גיין אין ערכאות, און ווי ב"ד אליק שרייבט אין די אויבענדערמאנטע בריוו פון א' במדבר: "שהצעדים שעשו התובעים עד עתה בערכאות, היו ברשות הב"ד"צ שניתן להם בכתב, איז מען דעמאלסט געגאנגען ציוויל אין געריכט עכ"ל. הנה העתיקו רק הלשון שכתב הסד"ר במכתב שלו מיום א' במדבר, וגם פרסמו מכתב זה, אבל ההיתר ב"ד גופא [שאומרים שיש להם] לא פרסמו העתק מה, ולא זו בלבד אלא אף לא העתיקו שום לשונות מההיתר המדומה, בשעה שמשתדלים לפרסם כל מה שיש תחת ידם כנגד. ומעתה ילמדנו רבינו האם יש שום הולך שיאמין שטותים האלו שיש באן היתר ב"ד בכתב? האם באמת כל הצעדים שעשו התובעים עד עתה בערכאות היו ברשות ב"ד. עד כדי שלא יהיה לי שום הזכות לדרוש שיסתלקו מהערכאות שונסו בו שלא ברשות?

ובאמת שכל הדיון שכתבתי לעיל בנוגע באמנות הסד"ר לטעון עכשיו שהיה להם למצוה ריתר ב"ד על הליכה לערכאות שעפ"י הלכה אינו נאמן מכיון שנוגע בדבר להחזיק דבריו הראשונים. כל זה היה שייך כשעל"פ עכשיו היו מפרסמים ההיתר שניתן להם כתוב וחתום על ידי שלשה רבנים המתירים, עיי' בספר אורח משפט סי' כ"ו שצריכים שלשה רבנים שיחתמו על ההיתר ב"ד ל"ל לערכאות, ואפ"ל המהרש"ם ח"ד סי' ק"ה דחולק ע"ז וס"ל דסגי כשהאב"ד מתיר ביחיד, היינו טעמא משום דהוה מקיבלו עליהם קרוב או פסול שהרי בני העיר קיבלו עליהם האב"ד לענין זה שיתיר יחיד, אבל בלא קיבלו עליהם מורה המהרש"ם דצריך דוקא שלשה, ואיך שיהיה אפילו מקיבלו עליהם אבל צריך עכ"פ שיחתמו האב"ד עליו, ולא סתם סד"ר גרידא. [וכמוכן שהרבנים צריכים להיות כאלו שהם נשדים לחתום ערכאות באופן מותר ולא הבורר שלהם שאינו כשר כמבואר בהרדב"ז ה"ל, ולא מחותנים וקרובים ושאר נוגעים בדבר] וגם יהא כתיב בו

הטעמים והנימוקים שעל זה נבנת היסוד להיתר ראיסור חמור והנורא של הליכה לערכאות, ואז היה מקום לדון אם נאמנים לומר שכבר ניתן להם ההיתר למפרע או לא. אבל לפי המציאות המרה שגם עכשיו אין רוצים לפרסם ההיתר, האם יש כלל מקום בראש לחשוב שהיה להם איזה היתר. (זה נוגע גם לענין הוצאת כתב סירוב שצריכין דוקא חתימת שלשה רבנים וכו' וכו').

אדרבה יאמר נא ישראל: כשהתאחדות רוצים להשיב לי ולהסביר למה אין התובעים צריכים להסתלק מהערכאות משום שהצעדים שעשו עד עתה היו ברשות הביד"צ שניתן להם בכתב, וחזו אחד מהיסודות העיקריים בכל הדיון כאן אם היה להם היתר בכתב או לא. האם לא היה הדרך הנכון שהתאחדות ישלחו אלי חקק מתהיתר שניתן להם בכתב שחזר ע"ג לכן עם חתימת הרבנים ועם הנימוקים? ולא עוד אלא שאין מזכירים שום תאריך מתי ניתן להם ההיתר בכתב לפני חידוש שנה לפני שנויים? מתי? באיזה יום באיזה חודש? ואיזה מהצעדים חתמו שם?

עכ"פ מדחיזין שהעלימו ההיתר זה כמה חדשים הרי זה מורה באצבע שמשוהו אינו כשורה עם כל ההיתר, וזכר לדבר מה דק"ל בחו"מ סי' רמ"ב דמתנה טמירתא שאינה גלויה ומפורסמת אינה מחת, והטעם כתב הרא"ש בבבא בתרא פרק חזקת הבתים דף מ' שאנו אומרים דעתו שלא נער לתת לו בנפש חפצה אלא שהוצרך לפנים לתת לו ע"ש. וה"ה בענינינו אומדנא דמוכח הוא שמשוהו מתרחש כאן מאחורי הפרגוד בקשר להמכונה היתר ב"ד.

ואפשר לחשוב כמה סיבות למה מעלימים ההיתר. או שאין להם דבר כזה, וההיתר הזה עדין לא נברא. או שההיתר ניתן רק על פעולות מסוימות ובאופנים מסוימים כמו לעקל בערכאות יציא והתובעים עשו יותר ממה שהתירו להם ואין רוצים שיתפרסם הדברים. או שיודעים שכל ההיתר בטי על כורי עכביש ולכן מפחדים שאם יחא לי העתק מזה אשליח להם חבילות פירכות וסתירות על ההיתר. או שאין על זה חתימות הרבנים. או שהרבנים החותמים סתיראים לקבל אחריות על ההיתר ויודעים בעצמם שאין להם חלות. או מפני שההיתר ניתן על ידי רבנים הנוגעים בדבר וכמו שהעירותי במכתביי הקודמים, ואיך שיהיה יוצא שההיתר חזו או שלא נברא מעולם או שנברא אבל הוא בבחי' גילוי פנים בתורה שלא כהלכה שאין לו שום תוקף.

וקצת היה נראה מלשון המכתבים שהקהלה פירסם בי"ט שבועות העבר שהזכרתי למעלה שכתבו שם בזה"ל: חזק איין מאל האט די ביז"צ געגעבן א בפירוש'דיגער היתר בכתב, אריין צו גיין אין ערכאות עכ"ל. ולשון זה נראה שלא היה היתר כללי לתבוע אותי בערכאות, רק על איזה פעולה מסוימת ודבר פרטי שעל זה קיבלו היתר.

כי סוף סוף ההעלמה וההסתור בתוך הסתר שמחביאים ההיתר, מוכיח שיש כאן שקרים חיופים, וכמובא בשו"ת הרא"ש כלל ק"ז סי' ו' בד"ד שבין שני אנשים שהאחד לא רצה להשיב על השאלות ששאלו אותו, ואמר על כל דבר שאין צריך להשיב, והעלים והסתיר פרטים הרבה, וחייבו הרא"ש מכת אומדנא שכל דבריו שקר וכזב. ומשם יש ללמוד לענינינו, שעובדא דהתם זומה נמה דברים לנידון דיון, והעתקתי רק חלקים מהתשובה, והרצח לרבין הדברים על בודיו יע"י שם בפנים התשובה.

ח"ל הרא"ש: אודות דברי ריבות שנתעצמו בהם רבי שלמה בן אלבגל ורבי ישראל בן אלחזאד זה ימים ושנים וכו', רבי שלמה בן אלבגל טען לפני הסוקדמן בויליאוריאל, על רבי ישראל בן אלחזאד, שיש לו פנים עשר אלף זהובים מהמטבע היצא עתה, עליו ועל אשתו מרת קלארה בשטר מקיים, בענין שותפות להתעסק בטמון הנזכר בחובות על כותים, ובענינים אחרים, כדי להרוויח בהם וכו', עי' שאלותיו הדיינים, לרבי ישראל, שיאמר בפני מי פרע המעות אלו הנזכרים;

והשיב רבי ישראל שאינו חייב להשיב על זה וכו'. עוד שאלוהו, שיאמר להם אם הודיע לשום אדם המועדון שאמר שיעשה לרבי שלמה, באותו הזמן שאמר שפרע, כדרך שעושים כל העולם, שמפסידים כשפודיעין חובות שעליהם, וכ"ש חוב גדול כזה, שהיה לו לפרסמו בכל העולם, ויותר בעבור שהיה הפנקס הוותיק ביד רבי שלמה, בחתימת ידו של ר' ישראל הנזכר; והשיב שאין לו להשיב על זה.

עוד שאלוהו הרבה שאלות. כי היה נראה להם כי רבי ישראל זה מסתיר דבריו ומשיב תשובות גמבות, ורצו לחקור ולדרוש ולהוציא הדבר לאמתו, ויפז כוונתו, ונלאיתי לכתוב כולו שלמו' כל המענות שעיקר הדין תלוי בהן, וקצת חקירות ודרישות. הנה אני רואה, שהדינים חסרין ודרשו חסר, כדי שיברר רבי ישראל תשובותיו, כי היה תימא בעיניהם, איך פרעו גדול כזה יעשה במסגרים בקוצר זמן, וכדורו שיברר ר' ישראל דבריו, ודרשו ושאלו בכמה דברים שמה דאני משיב רבי ישראל על כל שאלה ושאלה, כדי שיתברר הדבר ויצא הדין לאמתו, והוא הסתיר במחשד מעשיו ודבריו, ולא רצה להשיב על שאלותם, פן יתסס בדבריו ויתברר חסר, ופן הדין היה לו להשיב על כל חקירות ודרישות שעשו. בדאמרינן בפ"ק דסנהדרין (ז'): אמר רבי שמואל בר חמני, אמר ר' יוחנן: כל דין טון דין אמת לאמתו, משרה שכינה בישראל, שנאמר: אלהים נצב בעזר אל; ואמרינן: לאמתו, זהו דין מרומה, כשבא לפני דין מרומה, יש לו לדין לחקור ולדרוש בכל מיט חקירות ודרישות עד שיצא הדין לאמתו וכו'. ועל זה ועל כיוצא בזה נאמר: אין לו לדין אלא מה שענינו דאמת; וכיון שבראח לדין שאם היה זה משיב על שאלותיו היה הדבר מתברר, ומחמת שלא יתברר הוא כובש דבריו, ויעשה הדין כאלו חשיב וגמבר שקרו, ויחייבנו מאומד הדעת אעפ"י שאינו יכול לברר שקרו בביאור ובפ"י. מאחר שזעזע הביאור בא מחמת דמאותו, טאטו יוצא להשיב על חקירות ודרישות כדי שיתברר שקרו, אומדנא דמוכח הוא, ורשאי דין מומחה לדין באומדנא דמוכח כזה וכו'.

ועתה אכתוב למה אראה לי שמענות הנחבע וניאוח ותשובות גמבות; בקסו אחל תחלת תשובותיו, שאמר: שטות דבות ותחייבתי לך, מחזבות ימקדן ומהכירות, ופרעתי לך רכל; מה לו לבלול שטות חובות בתשובה זו, היה לו להשיב: למה אתה תובעני תביעה זו, והלא פרעתיך בכך וכן ממון שנתיי לך בזמן פלוני, בכך וכך חובות שסייעתי לגבות, והילך תשכיר קרנא, שהחזרת לי אחר שנקרתי כל הפרעון, וכך ראוי על תביעה כזאת להשיב, לכל מי שבא לצאת ידי שמים והבריות, לא להסיף חוב זה עם שאר החובות. לומר: פרעתי, בסתם, כל מה שנתייבתי לך לעולם, אלא שהשקר צריך קיצור, כי אין לו מעמד וגלים, ואם היה גדול וארוך, בקל יפול וכו'.

ועל השאלה הראשונה, שאלוהו: למה לא רשיב לשלח ששלח לו רבי שלמה אחר שיצא מחמסו, להתרות בו שיבא ויגבה רובות העסק, שלא יפסדו בעבור עליוס שש שנים, והיה לו להשיב אן, כמו שהשיב אחר כך. שלא היה בידו כלום, או שפרע; וחשיב רבי ישראל כי אין לו להשיב על תביעה זו, כי כבר השיב עליה ועל התביעות הבטלות שתבע לו, ואין לו מה להשיב יותר. ואני אומר, כי היה לו להשיב וליתן טעם ודאית, למה לא חשיב לשלוחו ששלח להתרות בו: דאן היה, כשהברר בו שלוחו של רבי שלמה ההתראה הנכונה, שהיה לו לרבי ישראל לקרוע במחל ומצח וקצת גדולה וזרח, לתרעיש כל העולם, על ממון כזה שפרע ותרע ממנו פעם אחרת ומה לו להשיב לסליח: היאך אתה אומר לי דברים הללו, והלא הוא יודע כי פרעתי לו כל זה חמסו, והחזיר לי שטות ודרעתי וזהו הוא לפני קרוע, ולא היה לו לחפרד מהשליח בשתיקה, שלא כהוראה. ואם יאמר ר' ישראל שכך השיב לשליח, היה לו לומר לפני הדיינים, כששאלוהו: למה לא השיב כן וכך השבתי! ואף אם היו שואלין לו אלף פעמים, על כל פעם ופעם היה דאן משיב ויסיף צעקות ותלונות על תמהון כזה, שיפרע אדם ממון גדול, ויחזור ויתבעוהו ממנו אלא שיתברר דברי אמת, ששתק בשביל שהתחלת השקר ועזות חפנים קשה לו לאדם, והעלים והסתיר שקרו עד שהטילו החסר, ואז לא היה יכול לטעון כלום וכו'.

הרי הוכחתי, בין שהיה הפרען בגובה השטרות, בין שהיה במענה, היה ראוי שיהיה בגלוי וידוע לעולם, ולא שיעשה במסתרים, כמו שהוא אומר, שפרעו בינו לבינו. ועוד שאלוהו במד פרעו, והשיב שפרע במעית ושטרות, ושאלוהו כמה היה סכום השטרות שנתן לו, והשיב שאינו זכור, ואמרו לו שיאמר באומד הדעת, אם אלף פחות או יותר אין קפידא, אז השיב שאינו זכור. זה היה ראוי טענת שקר; דמי שהוא מצטסק בממון אחרים, הוא כותב כל עסקיו בפנקס, ואין לא סכור כמה שטרות חובות נתן לו בפרעו; אלא ודאי היה ירא, אם יזכור השטרות שנתן לו בפרעו, יתברר היבר והתפרסם שקרו. והדיינים חקרו ודרשו לתוציא הדין לאמתו, והיה צריך להשיב על כל הקירות ודרישות שלהם, כי היה נראה להם שהיה טוען בדמאות, וכיון שלא השיב, היה להם לדיינים לחייבו לאלתר. כי היכי דעדים שלא השיבו על חקירות ודרישות, עדותו בטלה. בין בדיני מסונות, היכא שהבית טוען בדמאות, ובעיני דרישה וחקירה לברר מדבר, והוא אינו רוצה להשיב, כזי שלא יתברר הדברים, כל דבריו בטלים וחשובין כאין, והשיב כטענות התובע, והדין יש לו לחיבו.

ועוד שאלוהו דבר קל וכו', ועוד שאלוהו שאלות רבות, שהיה ראוי שישב על כולן כזי לברר הדבר, ולא רצה להשיב כלום וכו', ודמיא הך מילתא להא דאמרינן בפ' חזקת הבתים (לא): וחיכא דהוה קאי בגי דינא ולא טען ונפק ואזיל לאבדא, והדר אתי לבדי לבית דין וטעין, דאין טוען וחור וטוען, ב"ט: דאמרינן: טענתא אומרוהו; כלומר: למדוהו לטעין שקר, שאם הוא אמת מה שטוען עתה, למה לא טען אותה מתחילה, אלא גמדותו עתה לטעון שקר. גם בגדון זה, כי היכי ואמרינן נהיהא דחזקת הבתים, מסתמא כשאדם עומד בפני בית דין טוען כל הטענות שזכותו חלו בהם, ואם היתה הטענה שהוא טוען אחר שיצא לפני בית דין אמת, היה טוען אותה מתחילה כשעמד בפני ב"ד, ולא תלינן שמא אחר"כ נזכר לאותה טענה מעצמו, אלא ודאי אמרינן: שלא טען אותה מתחילה, שקר היה, ואחר שיצא מפני ב"ד למדוהו לטעון שקר, ואין טוען וחור וטוען. כ"ס בגדון זה וכו'.

ועד, לנים משורת הדין, ותחלתי לשאול לו מה ישיב על מקצת דרישות וחקירות שישאלוהו ואמר שלא היה לו להשיב, והוא נמלך מה ישיב. והאח לפניו בעצה נבערת, למען כחש לבשו אדות, ובעצי ישאל, ודבריו הם מלומדים, ומחדש אשר מלבם בודים, בטבעות הגדון יהיו הדברים. ואין לא יענו, ובאשר יפגעו, ורוח נבות אליו הגיעו, ובדבריהם אותו הוגיעו, המה לויק יענו, ובדבר שקר ישעו, וכחי תכל שער, נצו גם נעו, וכל דבריהם לעו. ואני חצני נערה, ויד השם היתה אתי, וחיל וכה אורתי, והתבן מתוך הבר הברתי, והאמת על רגליו העמדתי, ונכת רגלים טוקי קפדתי, ובמים אדירים צללתי, נפך וספיר העליתי, ומחלעות עול שברתי, ומשיניו טרף השללתי, ודין אמת לאמנו הוצאתי, ובשכש עשרה נפה נפיתי, עד כי יצא סלת נקי ומלובן, כלו הפך לנן. וחיבתי את רבי ישראל בן אלחנני שיפרע לרבי שלמה בן אלבגיל כל הנמצא כהוב בנקס שגיד ר' שלמה בן אלבגיל וכו' עכ"ל הרא"ש בתשובה שם.

חזקן מדברי הרא"ש שכשחזר יש לו טענות על חבירו ושואל אותו לברר הדברים ויש לו באמת מה להשיב, אין לו להפחד בשתיקה רק לזעוק זעקה גדולה ומרה להרעיש כל העולם, ולהשיב בדיוק דבר על אופניו, ואף אם היו שואלין לו אלף פעמים היה ראוי שישב ויוסיף צעקות ותלונות, וכמו כן כשאדם טוען טענה שהיה יכול לטעון ולומר מקודם, אמרינן שחור שקר גמרותו עכשיו לומר כי, שאם הוא אמת למה לא טען כן מתחלה, אלא שניכרין דברי אמת ששוקק בשביל שהתחלת השקר והענות פנים קשה לו לאדם, ומעלים ומסתיר שקרו עד שאין לו עוד ברירה. וכל מי שאומר שקר אומר דבריו בקיצור מבלי לפרש ולפרט מדברים מפני שהשקר צריך קיצור כי אין לו מעמד רגלים ואם היה גדול וארוך בקל יפול. ולכן בעממנו אומדנות חזקתה הם וידים מוכחות שכל ההיתר ביד הוא שקר וכזב, ועכ"פ הצעד שעשו החובעים לתבוע אתי בערכאות היה כנגד התורה ושלא ברשות ביד.

גם כלא שההתאחדות עשו ליצנות מתקנה שלהם עצמם. שהרי פשוט וברור שהתקנה הנדפס בתקול קורא של ההתאחדות הרבנים משנת תשמ"ב ששלחתי לכם, ששם כתוב שצריך לקחת רשות ב"ד בכתב דוקא, אינו בזה"כ רק יש טעם בדבר, שהיות שענין הליכה לערכאות נפרץ מאוד גם בתוך מחנינו, וכל אחד תולה עצמו באילן גדול שפלוגי התיר לו ואלמוני התיר לו, ובאמת לא דובים ולא יער, או שאחזו רב לא הבין השאלה, או שהטעו אותו במציאות הדברים, ולכן תיקנו שצריך שההיתר יהא בכתב שאז מטבע הדברים מדויקין על כל פרט ופרט והרב אינו כותב וחותם רק אחר שברור לו. וגם החשש דמשקר לא שייך שחרי הכל גלוי ומפורסם לכל בכתב יושב דברי אמת. והו פירושו של היתר ב"ד בכתב. אבל מי שמטמין היתר שלו ואומר בע"פ שיש לו היתר בכתב הרי זה כמי שאין לו היתר בכתב, וכל החששות וכל הטעמים שייכים בזה כמו זה, דאם חוששין שמשקר כשאומר שהרב חתיר לו למה לא ניהוש שמשקר באומרו שיש לו היתר בכתב. הגע עצמך: מי שתובע ממון מחבירו והלה מכחיש והתובע טוען שיש לו שטר רק אינו רוצה להראותו, פשוט ומובן שאינו אלא מלווה ע"פ כל זמן שאינו מראה השטר. דאטו הוא זק בחלות ההיתר ב"ד שצריך להיות בכתב בבחינת עד חתימה כרת, הרי הטעם כו"ל, וממילא כל זמן שלא מפרסמים ההיתר, הרי לפי תקנת ההתאחדות הרבנים משנת תשמ"ב אין לזה שום תוקף כלל.

וכל הנ"ל נכתב אך ורק אם גזיר שהיה מציאות להתיר להתובעים לילך לערכאות, והשאלה הוא אם אכן היה להם היתר ב"ד בכתב או לא. אבל לגוף הענין אינו מובן כלל היאך שייך היתר ב"ד קודם שנקבע על חתבע שם מסרב, עיי' בב"י ח"מ סי' כ"ו בשם ספר התרומות וז"ל: ואמילו אם היה אלם ולא רצה לבא לבית דין אסור להביאו לדין עכ"ל. אלא לאחר סירוב עכ"ל. ולא נמצא בשום מקום בהפוסקים שיהא שייך להתיר הליכה בערכאות קודם שנקבע על חתבע שם "סרבן" ויבא הרי אנו עומדים עדיין קודם שקבעו עלי שאני סרבן, שהרי כל המכתבים שלכם מיום כ"א אדר וגם אה"כ ביום ד' ניסן וי"ב ניסן וגם לאחרונה מיום כ"ג אייר הכל הוא אזהרות שבאם לא אחתום עד יום פלוני אז ידונו אותי כמסרב אבל עדיין לא נקבע עלי שאני מסרב אף לשיטתם, וא"כ היאך יש מציאות בעולם שכבר ניתן להם היתר ערכאות עוד קודם שדנו אותי לסרבן.

וכה גם שלא שייך היתר ערכאות רק לאחר שהנתבע אינו מוכן להתדיין לפני ב"ד כשר והרי כל המעיין בהמכתבים רואה להדיא שאני היתר מוכן כל הזמן לעמוד לדין קודם שהלכתי בערכאות ולא היה שום מקום לקבוע עלי שום משתמש ומסרב וממילא פשוט שלא היה כאן שום מקום להתיר ואף אם מאן דהו היה נותן להם היתר היה זה כנגד ההלכה ואין לו שום תוקף.

והמעין היטב יראה שההתאחדות הרגישו בכל זה וידעו שלא היה כאן שום היתר להתדיין בערכאות וכנ"ל, ולכן לא כתבו שנתנו היתר להתובעים בערכאות, אלא "שהצעדים שעשו התובעים עד עתה בערכאות היה ברשית הביד"צ שניתן להם בכתב", דהיינו שניסו לכתוב לישנא דמשתמע לתוי אנפי, שלא נתנו היתר כללי רק על איזה פרטים, ואולי כוננתם להתיתר שנתנו להם לעקל בערכאות, וכששאלו אותם על איזה סמך ניתן ההיתר, ישיבו שלא נתנו רק על זה ורק על זה ובדרך כל הפכפכים והרמאים שאומרים בכה וכה. אבל א"כ אדרבה יפרסמו מתשגן הכתב גלוי לכל העמים שיוכלו לראות ולהוכיח בדיק על מה ניתן ההיתר ועל סמך מה ניתן ההיתר, ואם אכן אמת הוא שהתביעה שנתבעו אותי בערכאות היה בהיתר עפ"י התורה.

וכל זמן שהכל הוא בהשאי ובסוד ואינו ניתן לפוסטם הרי זה מוכיח בעליל שהכל שקר, ושבו אהרדיה לאיסורא קמא, שמה שהתובעים הלכו בערכאות היה באיסור גמור כנגד התורה וכנגד ההלכה, ואין נזקקין לדין זה, ועכ"פ כל זמן שאין מבטלים התביעה לגמרי בערכאות ומתחייבים

שלא לחזור לערכאות בעתיד והתחייבות זו היא באופן שיתא לו תוקף ע"י דינא דמלכותא במדינת קאנאדע אין נזקקין לזה ואולי אסור אפילו להתדיין באופן כזה.

ואף לשיטתם שהיה להם היתר ב"ד [דבר שאינו נכון]. כתבתי כבר לעיל, שאי אפשר לזכות שסרא לבי תרי, להתדיין בבית דין ובאותו זמן גופא לתבוע אותי בערכאות, ועל כן אם רוצים להשזמש בהיתר ב"ד שקיבלו [לפי דבריהם] ורוצים לתבוע אותי בערכאות ואין מסכימים לבטל תביעתם בערכאות א"כ אי אפשר לתבוע אותי לד"ת, ואם רוצים בד"ת א"כ צדיכם בע"כ לבטל התביעה בערכאות,

וכל זה למובן לאתרי שכבר יפרטנו שמות הרבנים האחרים על כל המכתבים ואשר בשמם נכתב ונפסק כל ההחלטות במשך השנה האחרונה, ואז יהא מקום לספל בכלל עם כל זה, אבל כל זמן שמות הרבנים הוא בסיד אין זה אלא כתבי פלסתר ואין שום צורך ומירוש להתווכח לכל זה ולהשיב על זה, וכמו שנפסק בשו"ע סי' י"א סי' ב' ו' וסעי' ו' ובנ"ל שם שאין שום תוקף לחזמה שניתן בלא חתימת הרבנים, ובכ"ש כאן שפוסקים הלכות ומתירים איסורים ומחליטים וקובעים ומכריעים שפשוט שכל זמן שאין כאן שלשה רבנים שמקבלים אחריות על כל זה הרי זה בסך הכל מאשקוויל שאין להשיב על זה, וגם המעט שהשבתי היה יותר מדאי.

*

יש להגיש שגם אתר שירדעו לי שמות הרבנים לא סגי בהכי, שצריכים ל"כ לבאר טעמים ונימוקים הן על ההיתר ערכאות והן על שאר הדברים שכתבו והחליטו, מקורות מהיכן דתונן, שהי' גם בנחבע שחותם שטרי בירורין אצל ב"ד שבחר הזכות בידי לדרוש שיתנו לו המקורות והנימוקים מהיכן דתונן בכתב כמבואר בח"מ סי' י"ד סעי' ד' מ"ש כאן שלא חתמתי שטרי בירורין אצלם והם רוצים לכופ אותי על זה, פשיטא שאין יכולים להכריח אותי כל זמן שלא בארו טעמים ונימוקים לראות אם עמד בכור חמבון. אשר באמת יפלא שעל מכתבי המלא דברי תורה ומראה מקומות כותבים שהיו דברי רוח, ואילו במכתבי ההתאחדות שאינם רבני רוח לא מוזכר אפילו בטעות אף לא מראה מקום אחד, והכל הוא סברות כרסיות בלי דיה של תורה אשר לכאורה מותר להכניסו למקומות שאין מכניסין דברי תורה. הב"ד החליטו, הב"ד כתבו, החלטת הב"ד, ועת הב"ד, ודרך זה הוא דרכם של אלו שאין להם מה להשיב וכמו שכתב הנודע ביהודה שהד"ת ח"מ סי' א' וז"ל: וא"כ הדבר פשוט שצריך חדין או הרב ליתן כתוב וחתום, ולא חשוד אצלי שום רב שימנע מלעשות כן אם לא שירדע באמת שלא דן בצדק או בזדון או בשגגה וגם לבו יבוש סלהדות על האמת שטעה ע"ל. ולא מצינו בפוסקים כשום פעם שישתמשו בלשון זה, אדוהה דין כל הפוסקים הוא להאריך ולהרחיב ולהטעים כל דבריהם בטוב טעם ודעת מנוסס ומיוסד על דברי גדולי הפוסקים אשר מפיהם אנו חיים ומימיחם אנו שותים, לשון זה הוא לשון של אלו הנאותים בסבך ורוצים רק להשתדל על אחרים ולהפחיד אחרים בחושכם שאולי ע"ז יפעלו להטיל מרותם על אחרים שלא לשם שמים.

וכבר האריכי בזה גדולי הזר בענין חקט מקליווא כנגד חכמי פראנקפורט שלא רצו לגלות טעמים ונימוקים, ונדפסו הדברים בספר אוז הישר, שהגם שכולם שיצאו כנגד חכמי פראנקפורט ידעו חטב גדול קדושתם וצדקתם וגאינתם של חכמי פראנקפורט, ידעו שבודאי היה להם הרבה טעמים נמוסים, ואעפ"כ כשבא לחלק ההלכה יצאו הכל בחרב וזמרה, שאין שום מקום לזה בהלכה, וכל אלו שאינם מגלים טעמים ונימוקים אין להתחשב בדבריהם, וכל זה אף בחכמי פראנקפורט שהעניקו חמה בקומתם, ומה נעני אק אבותייהו, שכל חכמי דורנו כולס אינם מגיעים לקרסוליהם, ואם הראשונים כמלאכים וכו'. בודאי פשוט וברור שאין להעלות על הדעת מחשבה פסולה כזו, שיהא אפקירות לצדק סעב הכמוס, יהיה ממי שיתיה, ולהתחשב בזה בהלכה,

רק כל זמן שלא אמרו וגילו טעמם ונימוקם עם המקורות, הרי זה רק פטומי מילי בעלמא ואין לזה שום כח.

ואפשר להביא לזה לשונות מתרבה פרסקים ראשונים ואחרונים, רק שאין המקום להאריך כל כך. ולכן נעתק לדוגמא רק קצת מהלשונות המובאים בספר אור הישר הנ"ל בענין הגט מקליווא. ונעתק כגון קצת מהלשונות הנזכרים שם הנוגעים כאן.

בס' ל' מובא חשבות הנודע ביהודה שכתב שם וז"ל: ועתה אשא מול חכמי פ"פ ואתם אדברה ואשאלה מאתכם מענה לשון, יפחת שפתם שפתי פרח ושוטן, ויודיעונו על מה אסרו חלובה קשת ירח וכו'. כי לא נעשה כזה מימות עולמים, ואפילו סנהדרי גדולה אשר בלשכת הגזית טעמם ונימוקם לא היו מעלימים, ואם מצינו ל"ב חודש שלא היה הטעם מפורסם, חיינו בגזירה חדשה שגזרו מדעתם ולא כדון תורה כי ריכזו דלא לזלזל, אבל מה שגזרו על פי התורה אין מקום להסתייר עצה במחשכים, ולמה לכם כל זה, הלא טוב לחסור מכם עקשות פה ולזות שפתים, ואין זה לכם כלל לשום העדר כבוד וכו' עכ"ל.

עוד כתב שם הנודע ביהודה וז"ל: וכבר נתעוררו רוב חכמי המדינות הללו וכתבו לק"ק פפד"מ לגור דגויהם כשמלת על מה ומאיזה טעם וכו', ויפרשו טעמם ונימוקם, כראוי לכל חכמי ישראל, לישא וליתן בדבר הלכה, וחכמי ק"ק הנ"ל מיאנו לחשיב שום טעם וראיה רק כן עלתה במחשבתם לפנינו ואין אנו צריכין לפלפל בזה עם שום חכם מחכמי ישראל, ובידינו לבד דבר זה ימצינו לבד משפט זה: יצא וכו', שומן שמנים על זה, ומעולם לא שמענו מאבותינו וזקנינו כזה, ואדרבה מעולם כל חכמי ישראל היו מריצים תשובותיהם זה לזה, והגדולים היו נשמעים לקטנים, ומיום הוסדה הארץ לא נעשה בזיון לכל חכמי הדור כאשר נעשה בזמנינו ובדורינו מאת ריני ק"ק פפד"מ שגזרו אומר על כל חכמי הדור שלא ידברו דבר בזה, וכאילו כולם תלמידיהם ונחשבים למורה הלכה בפני רבו, ואף אם היה הדבר כן חלא ריש לקיש תלמידו של ר' יוחנן היה נחלק עליו בהרבה מקומות ולא הקפיד ר"י עליו מעולם, וכך הוא דרכה של תורה זה מקשה זה מפרק, ומה עשו עצמם בתחרש והמסגר, וגם בזה טעו וכו' החרש והמסגר גזרו שיהיו נחרשים, אלא פתח טעמי תורה שאמרת ממילא לא היה יודע שום אדם להשיב כי לא הניחו דבר להתגדר בו, ואף אני בטוח בחכמי ק"ק פפד"מ שאם ירצו לפרסם טעמם ונימוקם בוראי כביר מצאה ידם עד שאולי באמת כל חכמי הדור בעצמם ישימו יד לפת ויהיו נחרשים נגדם, אבל שהם בעצמם יסרו אומר על כל חכמי הדור ולסגור דלת ההוראה בפניהם ושמהם לבד תצא תורה להחזיר ולאסור בלי טעם וראיה, זה דרך לא סלולת וכו' עכ"ל הנ"ב.

ועוד מובא שם באור הישר סי' כ"ב חשבות אחד מן הגדולים ונלאיתי להעתיק כולו מחמת האריכות ואפס קצתו תראה וז"ל שם באמצע הדברים: אמור מעתה באשר שחכמי ק"ק פ"פ דנו את דין זה בלי רצונם של הרב המסדר הגט וב"ד ובלי רצונה של האשה וכו', כדי לצאת ידי שמים ולהיות נקיים מה' ומישראל שמחויבים לא לבד ליתן העתק מפרדאיקאהל מכל מה שבנו יסוד פסק שלהם עליהם עם הפס"ד שלהם, אף גם שמחויבים לכתוב טעמיהם למה שדנו כך וכו', וכל זה אף אי יתבין להו התואר והמעלה והגדולה שלקחו לנפשם לעשות כמו שעושין ב"ד הגדול, ולהשוות כל חכמי דורינו כב"ד הקטן נגדם, אבל באמת המעיין בדברי הסחברים הראשונים, אפילו ביניהם של הראשונים שהיו טובים מאלה אין לדון לשום גדול או לשום ב"ד אותו תואר ומעלה, אם לא באשר נתקבלו מדור חכמי ישראל כמו שנתקבלו בשאר ישראל והגאונים אחר האמוראים ורבנן סבוראי וכו' א"כ מאין באו חכמי פ"פ ליקח עטרה לעצמם ולומר שלנו דבר המשפט ולא לזולתנו אף לא לישא וליתן עמוהם בדין, הלא אף ריש לקיש דלא הו' משתעי עם אינשי וכל מאן דמשתעי בתורה הו' מסוין ליה עיסקא בלא סהדי, מ"מ בד"ת היה נושא ונותן אפילו עם בר בי רב דחד יומא, וכי גדולים הם משלשת עמודי עולם שכל בית ישראל נשען

עליהם ומימיתם אנו שותים ה"ה הגאון מו"ה משה לנדא חקני הגאון מוהר"ד יוסף כהן בעל המחבר שו"ת שארית יוסף וניסן הגאון מוה"ר משה איסרלש זצ"ל בעסק הוצאות לעז על א"א ממאן שהצדדים קבלו עליהם לקיים כל מה שיפסקו שלשה גאונים גדולי ישראל תנ"ל והיו יכולים ליתן פס"ד בלי טעמים וראיות, אעפ"כ הביאו בפס"ד כל הזכחות וכל הראיות שמנתון הוציאו פס"ד והאריכו על כמה דפין, ונוסף ע"ז נשלח הפס"ד לכמה גאונים גדולים אחרים דהיינו לחנא מוהר"ל והגאון מוה"ר אליעזר והגאון מוה"ר קלמן לנדא, ולא אמרו שאין לנו לישא וליתן עם גנים אחרים רק עלה במחשבה לפנינו כמו שאומרים חכמי פ"פ, אך לא זו הדרך שדרכו בה כל גדולי עולם, ולא יעשה כן עוד בישראל, בפרט שבאו לדון אותן שאינם רוצים אותן לדיינים בע"ב, והמה אקרא אין אישתמיטא להו דברי מהר"ק בשורש א' שקרא תגר על אנשי וירצבורג וכו', על חי נפשי כי ראוי וראוי לכל ירא שמים לקנאות בדבר, כי הדברים מוכחים שבאו בעקיפין ובמדרמה וכו' עיי"ש במהר"ק שחא"יך בזה וכו' ועין בעין נראת שהגדולה שנטלו לעצמם לעלות במעלות לפסוע על ראשי גדולי ישראל גאוני זמננו בדברים ובמעשים, גרם להם שחכמתם נסתלקת מהם כמ"ש רז"ל בפסחים ס"ו ע"א התחיל מקנטרין בדברים קאמר להו הלכה זו שמעוד ושכחת, כי כמה הלכתא וברבתא אישתמיטא להו וכו' עכ"ל התשובה שם.

ויש שם עוד כמה תשובות מכמה גדולים והכל בסגנון זה, ויותר ממה שקריתי לפניכם כתוב שם בספר אור חיים בנסח ונשובות, עיי"ש ותמצאו. ואם בארצי תלבנון אדירי חתורח אמרו כן מה נענה אני אבותייהו.

ס"ה צריך להודיע כאן שמות הרבנים ופרסמו ההיתר ב"ד בכתב עם הנימוקים והמקורות ומראה מקומות על מה בנוי ההיתר, וגם ישיבו על כל הקושיות שכתבתי למעלה, ואם אחר כל זה ירא עוד מקום לדון על שאלת אין נזקקין הנני מסכים להתום שטרי בירורין מקודם דק על פוט היתדי הזה לדון אם נזקקין או לא בתנאי שהדיון יהא עפ"י ד"ת גמור בצירוף מקורות מהיכן דתוני בכתב. ורק אחר שידנו הב"ד אם יפסקו שנוקקין או אחרתם שטרי בירורין א"ה אצל זכ"א על שאר הסענות והסכסוכים, והנני מציע לדוגמא הב"ד שער המשפט בעיר מאנסי שידנו הן זה של אין נזקקין או שאר בית דין שיהיו מוכנים ליתן הפס"ד עם הנקורות והנימוקים בכתב מהיכן דנתוני.

יש לחוש שענין סרב' אינו נקבע על ידי שב"ד קוראים לו כרבן או לא רק החלכה קובע מי הוא מסרב, וריינו שאינו מוכן להודיע בבי"ד כשד כשעפ"י החלכה מחויב בזה, ואם עפ"י הלכה יש לו הזכות למאן מלחתיין באיזה אופן או לפני איזה ב"ד, או כשהנתבע מעמיד תנאים שיש לו הזכות לזה עפ"י החלכה, אינו נחשב סרבן אף אם מעמיד תנאים, ואם איזה ב"ד מוציא כתב סרוב על מי שעפ"י הלכה אינו סרבן, הרי הב"ד הם מוציא שם רע, והנתבע אינו נעשה מסרב על ידי זה, שהרי אף בטומאת נגעים שחלוי באמירת חכהן, אם חכהן אמר טמא על גג שטחור לפי החלכה אינו נעשה טמא ע"י, ומכ"ש בשאר דיני התורה שאינו תלוי כלל בדעתו ורצונו של החכם רק בדיני התורה, ואם הדין יש לו איזה שנאה על מי שהוא ויש לו נגיעה ונסיה ורצון לקבוע שהוא מסרב ולהתיר להצד שכנגד לילך לערכאות אין הדין משתנה על ידי אמירתו או על ידי כתבו.

ולכן בנידון דידן הכל גלוי כל המכתבים, ופשוט לכל ת"ח שאין כאן שום מקום לטירוב ולא להתיר ב"ד להלך בערכאות, וממילא כל זמן שאין ההובעים מבטלים חתלונת והתביעה בערכאות אין נזקקין ואי אפשר להודיע לפני ב"ד.

ומה שכתבו שיש לי הזכות לכתוב בחשטרי בירורין שהב"ד אשר ישבו כסאות למשפט בד"ר שבינכם, יורונו אם התובעים רשאים להטאיר תביעתם כנגדן בערכאות ע"כ. וכאילו שאני מחויב לחתום שט"ב על כל הסכסוכים והתביעות שבינינו, רק בטובם הגדול העניקו לי חיבות לכתוב בהשטר בירורין שידינו על שאלת אין נזקקין. דבר זה בודקא הוא שהרי אף אם יהיה שאלה וספק אמיתית אם שייך בידון דידן ענין אין נזקקין, דהיינו אם יתברר שחיה להם באמת היתר ב"ד בכתב וכו' וכו' [מה שאינו לפי האמת]. גם אז אינו מוטל עלי שום חיוב לחתום שטר בירורין תלף בתחילה על כל הטענות והסכסוכים, וחובות בידי להתדיין מקודם רק על פרט זה נופא אם נזקקין או לא, וכמובן שהזכות בידי לדווש שהב"ד החוא שידינו בדבר יתנו לי בכתב תפקע עם המכירות והממוקים מהיכן דנתוני.

ומה שכתבו שאני צריך לחתום על שטר בירורין הנעשה על ידי חשליש ומכריע, והוא כתוב בו שמות הדיינים של זבל"א וזבל"א, ועל דרך שחיתומים על שטר בירורין בכל הבתי דיינים ע"כ. אינו מובן בלל, דאטו מוטל עלי האחריות לבחור שליש המכריע, הרי זה תלוי בהבורים כמבואר בשו"ע ר"מ סי' י"ג סעי' א' וברגע שהנתבע בירר לו בורר עשה בזה כל המוטל עליו אף אם הבורים לא השוו עצמם עדיין על שליש המכריע, ונחשב ציית דינא וזמבואר בשו"ת ויען דוד חז"ל סי' ר"ט דמאי הות ליה לעשות עוד, וא"כ כאן בעניינינו מכיון שביררתי לי בורר הר"ג ר' אלן גרוי שליט"א יצאתי בזה ידי חובתי, ומשם ואילך שייך כבר להבורים. ואטו רוצים באמת שאני יחתום על שטרי בירורין עם שליש המכריע, האם מוכנים שאני אבחר השליש המכריע?

ובכלל אינו מובן טענתם, מה רוצים ממני, הלא במקום לאיים כל הזמן בכל מיני אימים והתראות שאני צריך לחתום שטרי בירורין, והתובעים יחבאו עצמם במחבא, פשוט וברור שצריכן לעשות להיכן שישלחו לי חומ"י שטרי בירורין חתום מצד התובעים והוא כתוב בו שמות הדיינים של זבל"א וזבל"א ושליש המכריע, ועל דרך שחיתומים על שטרי בירורין בכל הבתי דיינים, וכל התובעים שיש להם שייכות להתביעה יחתמו על זה, וכל זמן שלא חתמו התובעים על שטרי בירורין כזה, הרי אין כאן לא תובעים ולא תביעה, וממילא אין כאן נתבע, ואין כאן לא סירוב ולא היתר ערכאות, ועיי' בח"מ סי' כ"ד בדין נזקקין לתובע תחלה.

*

המצית הירצא: הב"ד של התאחדות פסולין לדין בכל הקשור להסכסוך שבינינו, מפני שהם נוגעים וכבר נקטו צד ועמדה בכל הסכסוך - התובעים אינם רוצים בד"ה, שאין כאן שמות התובעים, ואינם מוכנים לחתום על שטרי בירורין. - לא היה שום היתר להתובעים לתבוע אותי בערכאות, ולכן כל זמן שאין מבטלים התביעה לגמרי ומשלמים לי כל ההוצאות וההפסדים אין נזקקין להם. - אין כאן שום מקום לסירוב או לחיתור ערכאות. - אין כאן שום רבנים האחרונים על כל המכתבים הנחתמים ע"י הסד"ר.

ולכן אם התובעים רוצים באמת ביד"ת צריכים מקודם [א] להודיע שמותיהם דהיינו של האחרים על התביעה אלו שיחתמו על השטרי בירורין. [ב] וגם צריכים לחתום על שטרי בירורין בזה ובהלכה. [ג] ויחתמו על מסמך שיש לו תוקף עפ"י חוקי הממשלה לשביעת רצון העו"ד שלי שמבטלים תביעתם בערכאות לגמרי ומתחייבים גם בעתיד לא להזוז לשם, וישלמו לי כל ההוצאות שהיה לי על זה. ואם יגיעו הדברים לידי כך שיהא בזה באמת ספק ושאלה עפ"י הלכה אם נזקקין בכזה או לא, יחתמו מקודם שטרי בירורין רק על הפרט הזה אצל ב"ד שינתנו הפס"ד כתוב וחתום עם מקדיות ונימוקים מהיכן דנתוני, ואח"כ אם יפסקו שניזקקין אז נחתום שטרי בירורין אצל ב"ד של זבל"א על הסכסוך שבינינו.

[ד] גם יורסמו שמות הרבנים האחראים על כל המכתבים, ואז יהא תוקף להחזמנה שלהם, והא
נחשב שהזמינו אותי לדין, אבל עד אז הרי עפ"י הלכה אין שום תוקף להחזמנה ואינו אלא תוכא
ואיטולא. [וז] כל דבר שדנים על זה ורוצים להחליט צריך שיהא עם הסעמים והנימוקים מחיכוך
דחוני מדרש לפי ההלכה.

וכל זמן שאינם מקיימים תנאים אלו שמוצדק עפ"י ההלכה לדורשו ולתובעו, זאת אומרת שאין
כאן לא חזמנה ולא תובעים ואין רוצים בד"ת, ואני את נפשי הצלתי.
וע"ז באע"ה יום ב' לסדר "ונקה האיש מעון" נשא (ב) ט' סיון תשס"ו.
ישראל בנימין לאווען.